

Nr 177.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1940 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation för budgetåret 1940/41.

(3:e avd.)

I anslutning till sin i årets statsverksproposition (femte huvudtiteln, punkten 82) gjorda framställning har Kungl. Maj:t i propositionen nr 253, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 maj 1940, föreslagit riksdagen att till Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation för budgetåret 1940/41 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 115,000 kronor.

Till ifrågavarande ändamål har å tilläggsstat I till riksstaten för *innevarande budgetår* anvisats ett förslagsanslag av 85,000 kronor. Anslaget avsåg att täcka personalkostnaderna under en tid av högst tio månader, räknat från och med den 1 september 1939, för *dels* en inom styrelsen anordnad särskild avdelning för beredskapsärenden, *dels* en under styrelsen sorterande sakkunnig nämnd med uppgift att biträda styrelsen vid utredning och handläggning av ärenden rörande rikets försörjning med läkemedel och sjukvårdsmateriel, den s. k. materielnämnden, *dels ock* viss förstärkning av styrelsens kameralbyrå, sammanhängande med den ökade beredskapen. Anslagets avsedda disposition framgår närmare av följande tablå:

1) Arvode åt särskild föredragande, <i>högst</i>	kronor	3,800
2) Arvoden åt två läkarassistenter och en apotekarassistent ...	»	24,000
3) Arvode till en sekreterare, <i>högst</i>	»	4,200
4) Arvode till ett kanslibitråde, <i>högst</i>	»	1,750
5) Arvoden för tillfälligt biträde av läkare, sjuksköterskor m. fl., <i>högst</i>	»	10,000
6) Arvoden och ersättningar enligt brev den 6 oktober 1939 till sakkunniga och experter rörande rikets försörjning med läkemedel och sjukvårdsmateriel, <i>förslagsvis</i>	»	7,000
7) Arvoden och ersättningar till sekreterarbiträden m. m. åt de sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	»	18,000
8) Arvoden till skrivbiträden, <i>förslagsvis</i>	»	10,250
9) Förstärkning av kameralbyråns personal, <i>högst</i>	»	6,000
Summa kronor		85,000

På framställning av medicinalstyrelsen har Kungl. Maj:t för tiden 1 januari —1 juli 1940 förordnat särskild chef för styrelsens beredskapsavdelning, vilken avdelning dessförinnan sorterat under chefen för styrelsens lasarettbyrå.

Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut den 3 maj 1940 medgivit, att ifrågasvarande anslag finge överskridas med ett belopp av högst 51,500 kronor.

I skrivelse den 16 april 1940 har *medicinalstyrelsen* gjort framställning om anslag för beredskapsorganisationen under nästa budgetår. Styrelsen har därvid ansett sig kunna räkna med en minskning av personalbehovet för beredskapsavdelningen och materielnämnden under förutsättning, att ramen för den planlagda beredskapssjukhusorganisationen bibehölles oförändrad.

Med denna utgångspunkt och med tillämpning av de arvoden, som utgått under innevarande budgetår, har styrelsen beräknat lönekostnaden för beredskapsavdelningen under nästa budgetår enligt följande sammanställning:

En extra byråchef (högst halvtid) à kronor 9 för dag	kronor 3,285	
Ersättning till denne för mistade löneförmåner såsom överläkare, cirka	» 14,000	kronor 17,285
En läkarassistent (halvtid) à kronor 400 för månad	»	4,800
En läkarassistent, dito, intill den 1 november 1940	»	2,400
En apotekarassistent à kronor 800 för månad	»	9,600
En extra föredragande, jurist, à kronor 600 för månad	»	7,200
Två sjuksköterskor à respektive kronor 450 och 500 för månad	»	11,400
En sjukgymnast (å övergångsstat) à kronor 250 för månad	»	3,000
Ett första skrivbiträde, cirka	»	3,000
Extra skrivbiträden	»	12,000
En extra expeditivsvakt	»	2,615
Tillfällig personal, oförutsedda utgifter m. m.	»	6,700
		<hr/> Summa kronor 80,000

Styrelsen tillägger, att denna sammanställning i förhållande till innevarande budgetår realiter innebure en minskning av personalen med en extra föredragande (läkare), en à två läkarassistenter, tre sjuksköterskor, fyra till sju skrivbiträden och en sjukgymnast.

Beträffande materielnämnden utgår styrelsen från att personalen, sedan erforderliga materialinköp verkställts, skall kunna entledigas i skilda etapper, varvid särskilt två tidsperioder urskiljas, benämnda krisorganisationen och fredsorganisationen. Under krisorganisationen, omfattande tiden juli—oktober 1940, beräknas antalet sammanträden med nämnden uppgå till två per månad samt kostnaden för ledamöternas och experternas arvoden till 500 kronor för månad eller alltså tillhoppa 2,000 kronor.

Kostnaden för kanslipersonalen under samma tid uppskattas sålunda:

1 huvudsekreterare (halvtid under 4 månader)	kronor 2,750
1 biträdande sekreterare (heltid under 4 månader)	» 3,250
1 amanuens (heltid under 5 månader)	» 2,070
2 amanuenser (vardera heltid under 2 månader)	» 1,800
2 skrivbiträden (vardera heltid under 3 månader)	» 1,200
	<hr/> Summa kronor 11,070

Under fredsorganisationen, omfattande tiden november 1940—juni 1941, beräknas endast ett sammanträde i månaden bliva erforderligt. Kostnaden för ledamöterna och experternas arvoden uppskattas med ledning härav till

1,500 kronor för hela denna tid. Utgifterna för kanslipersonalen beräknas för samma tid till 3,000 kronor, därav 1,360 kronor för en extra föredragande, 1,800 kronor för en amanuens på halvtid och 840 kronor för ett skrivbiträde på halvtid.

För oförutsedda utgifter äskas härjämte 3,500 kronor. Sammanlagda kostnaderna för materielnämnden under nästa budgetår uppskattar styrelsen i enlighet härmed till (2,000 + 11,070 + 1,500 + 3,000 + 3,500) 21,070 kronor.

Vad åter angår kameralbyrån har styrelsen, främst under hänvisning till det ökade arbete, som betingades av beredskapsavdelningens och materielnämndens verksamhet, hemställt, att kamrerarejänsten måtte uppflyttas i 26:e lönegraden samt att kameralbyråns personal under nästa budgetår måtte förstärkas med en biträdande kamrerare i lönegraden Eo 24, en extra amanuens i lönegraden Ex 15 och ett extra skrivbiträde i lönegraden Ex 2, allt till en i runt tal beräknad kostnad av 17,500 kronor. Därifrån skulle avgå arvode för en extra halvtidsamanuens med cirka 2,500 kronor, varigenom merkostnaden för kameralbyrån skulle begränsas till 15,000 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts har medicinalstyrelsen beräknat medelsbehovet för styrelsens beredskapsorganisation under budgetåret 1940/41 till (80,000 + 21,070 + 15,000) 116,070 kronor.

I ärendet har *statskontoret* den 27 april 1940 avgivit utlåtande, som i huvudsak finnes återgivet i propositionen, sid. 5—6.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

På sätt medicinalstyrelsen framhållit torde man få räkna med att den särskilda beredskapsorganisation, som under innevarande budgetår tillskapats inom medicinalstyrelsen, måste bibehållas under nästa budgetår, om ock vissa begränsningar av personaluppsättningen synas möjliga och böra vidtagas. Vad medicinalstyrelsen i sådant hänseende föreslagit förefaller mig i nuvarande läge i stort sett rimligt och godtagbart. I anslutning till vad statskontoret anført lærer dock en reducering kunna ske av de för beredskapsavdelningen och materielnämnden beräknade beloppen, förslagsvis med respektive 2,000 och 1,070 kronor, varigenom desamma skulle komma att uppgå till respektive 78,000 kronor för beredskapsavdelningen och 20,000 kronor för materielnämnden.

Frågan om kameralbyråns förstärkning med en kvalificerad arbetskraft var, såsom statskontoret erinrat, föremål för prövning i samband med behandlingen av styrelsens ordinarie anslagsäskande för nästa budgetår. Jag ställde mig då tills vidare avvaktande till styrelsens äskande på denna punkt. Den skärpning av försvarsberedskapen, som sedermera befunnits påkallad, har emellertid ytterligare aktualiserat behovet av en kvalificerad förstärkning av kameralbyråns personal. Med hänsyn härtill och till vad medicinalstyrelsen i ämnet anført anser jag mig icke längre böra motsätta mig den av styrelsen begärda förstärkningen i förevarande hänseende. I likhet med övriga befattningshavare, vilkas anställning sammanhånga med den ökade beredskapen på detta område, bör emellertid den nye kamreraren tills vidare anställas mot visst arvode, vilket lämpligen torde kunna fastställas till 9,000 kronor för helt år räknat. Därest riksdagen icke har något att däremot erinra, har jag för avsikt att föreslå, att den nya befattningen får tillsättas redan under innevarande budgetår. Vad åter angår den av medicinalstyrelsen väckta frågan om uppflyttning av den ordinarie kamreraren i högre lönegrad, torde på av

statskontoret angivet skäl densamma icke böra upptagas till prövning i detta sammanhang. Kostnaden för kameralbyråns förstärkning under nästa budgetår skulle med nu angivna utgångspunkter stanna vid omkring 14,000 kronor.

Slutligen vill jag erinra, att Kungl. Maj:t den 16 februari 1940 uppdragit åt två representanter för landstingsförbundet att i egenskap av sakkunniga inom medicinalstyrelsen biträda vid handläggning av ärenden rörande beredskapssjukhusens planläggning, upprättande och drift. Kungl. Maj:t föreskrev samtidigt, att ersättning till dessa skulle utgå enligt kommittékungörelsen och bestridas från femte huvudtitelns kommittéanslag. Det synes mig lämpligt, att kostnaderna för ersättning åt dessa sakkunniga, vilkas anlitande torde komma att erfordras jämväl under nästa budgetår, gäldas från anslaget till medicinalstyrelsens beredskapsorganisation. Utgifterna för ändamålet torde icke komma att överstiga 2,000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat skulle anslaget till medicinalstyrelsens beredskapsorganisation för nästa budgetår uppföras med (78,000 + 20,000 + 14,000 + 2,000) 114,000 kronor eller avrundat uppåt 115,000 kronor. Närmare bestämmelser angående anslagets användning torde få meddelas av Kungl. Maj:t, därvid jag förutsätter, att anslaget icke må av medicinalstyrelsen överskridas utan särskilt medgivande av Kungl. Maj:t.

Utskottet.

Utskottet delar departementschefens uppfattning, att den beredskapsorganisation, varom här är fråga, bör i huvudsak bibehållas under nästa budgetår. Rörande den fortsatta organisationens detaljer vill utskottet begränsa sig till att understryka angelägenheten av att organisationen så utformas och arbetet så bedrives, att största möjliga effektivitet i den avsedda beredskapen uppnås.

Under återopande av det anförda får utskottet, som icke har något att erinra mot de beräknade arvodesbeloppen i och för sig, förorda bifall till Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation* för budgetåret 1940/41 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 115,000 kronor.

Stockholm den 24 maj 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Johansson* i Fredrikslund, *Asplund*, *Andrén*, *Ström* i Lidköping, *Heiding*, *Lindström*, *Larsson* i Varberg, *Bäcklund*, *Anderson* i Arboga, *Ekströmer* och *Bergman*; samt

från andra kammaren: herrar *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Närlinge*, *Ward*, *Åqvist*, *Staxäng*, *Bergström*, *Hansson* i Rubbestad och *Mårtensson*.